

Vilken bolagsform är lönsammast för mellanstor stallverksamhet i Finland?

Hille Biström

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Företagsekonomi, Financial Management
Identifikationsnummer:	6524
Författare:	Hille Charlotta Martina Biström
Arbetets namn:	Vilken bolagsform lönsammast för mellanstor stallverksamhet i Finland?
Handledare (Arcada):	Linda Puukko
Uppdragsgivare:	-
<p>Sammandrag:</p> <p>Detta examensarbete är en studie på vilken bolagsform som är lönsammast för att driva mellanstor stallverksamhet i Finland. I detta examensarbete syftar mellanstor stallverksamhet till 10-20 boxplatser på en gård. Examensarbetets syfte är att utreda vilken bolagsform som gynnar mest ett företag med stallverksamhet som huvudsyssla och som strävar efter maximal vinst. Utredningen görs främst som en litteraturstudie men använder sig även av en intervju. Examensarbetet fokuserar på vinstutdelning, beskattning och utgifter som uppstår som följd av lagstiftning. Litteraturen som använts i studien består huvudsakligen av diverse lagar gällande uppehälle av hästar och de olika bolagsformerna samt skatteförvaltningens direktiv. I lagarna gällande djur och jordbruk har endast de delar som angår hästar tagits upp och i litteraturen om bolagsformerna är endast grundandet och den årliga verksamheten beaktad. Intervjun i studien fungerar för att ge en inblick i en mellanstor stallverksamhets utgifter. I diskussionen jämförs de olika bolagsformerna med varandra samt hur de olika bolagsformerna och företagaren påverkas av varandra med fokus på både ekonomisk och beslutsfattande vinkel. Bolagsformer som delar ekonomi med företagaren kan medföra större risk men tillåter mera spelrum ekonomiskt medan företag med sin egna juridiska person erbjuder mindre risk men mera byråkrati. Slutligen konstateras det att valet av bolagsform främst beror på företagarens egna personlighet och värderingar.</p>	
Nyckelord:	Litteraturstudie, bolagsform, företagare, stallverksamhet, lönsamhet
Sidantal:	30
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	16.12.2020

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Business Administration, Financial Management
Identification number:	6524
Author:	Hille Charlotta Martina Biström
Title:	Which form of enterprise is the most lucrative when running a medium-sized stable in Finland?
Supervisor (Arcada):	Linda Puukko
Commissioned by:	-
<p>Abstract:</p> <p>This thesis is a study on which form of enterprise is the most lucrative for running a medium-sized stable in Finland. In this thesis a medium-sized stable is considered to have 10-20 boxes on one farm. The main purpose of this thesis is to examine which form of enterprise is most profitable for a company which main occupation is boarding horses. The research is mainly conducted as a literature study but does also use one interview. The thesis' focus is on the distribution of assets, taxation and expenses caused by legislation. The literature used in the study is mainly legislation on the upkeep of horses and the different forms of enterprise, including tax directives. The thesis only uses the parts regarding horses from the animal- and agricultural legislation and focuses on the establishment and yearly operations in the legislation on the forms of enterprise. The interview's main purpose is to give a picture of the expenses a medium-sized stable faces. The discussion part of the thesis compares the different forms of enterprise and the relationship between the enterprises and entrepreneur, focusing on both the financial and governing side of the business. Forms of enterprises that share finances with the entrepreneur carry bigger risk but allows more leeway when it comes to accessing the capital, while enterprises with separate finances carry less risk but more bureaucracy. In the end the biggest influence on which corporation form to choose is personality and values of the entrepreneur.</p>	
Keywords:	Literature study, form of enterprise, entrepreneur, equine boarding, profitability
Number of pages:	30
Language:	Swedish
Date of acceptance:	16.12.2020

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Liiketalous, Financial Management
Tunnistenumero:	6524
Tekijä:	Hille Charlotta Martina Biström
Työn nimi:	Mikä on kannattavin yhtiömuoto keskikokoisen tallitoiminnan harjoittamiseen?
Työn ohjaaja (Arcada):	Linda Puukko
Toimeksiantaja:	-
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Tämä opinnäytetyö on tutkimus siitä mikä yhtiömuoto on kannattavin keskikokoisen tallitoiminnan harjoittamiseen Suomessa. Tässä opinnäytetyössä keskikokoisella tallitoiminnalla tarkoitetaan 10-20 tallipaikan omaavaa tilaa. Opinnäytetyön tarkoitus on selvittää mikä yhtiömuoto on rahallisesti kannattavin pääsääntöisesti tallitoimintaa harjoittavalle yritykselle. Selvitys on ensisijaisesti suoritettu kirjallisuustutkimuksena mutta tukeutuu myös yhteen haastatteluun. Opinnäytetyö keskittyy varojenjakoon, verotukseen sekä lakien seurauksena ilmeneviin kustannuksiin. Kirjallisuus koostuu pääsääntöisesti eri hevosten ylläpitoa sekä yhtiömuotoja koskevista laeista ja verohallinnon direktiiveistä. Eläimiä ja maanviljelyä koskevissa laeissa käsitellään tässä opinnäytetyössä ainoastaan niitä osuuksia jotka koskevat hevosia ja yhtiömuotoja koskevassa kirjallisuudessa ainoastaan yhtiöiden perustamista ja vuotuista toimintaa. Opinnäytetyön haastattelun tehtävänä on antaa kokonaiskuva tallitoiminnassa kertyvistä kuluista. Keskustelussa verrataan yhtiömuotoja ja niiden vuorovaikutusta yrittäjiin sekä taloudellisesta että hallinnollisesta näkökulmasta. Yhtiömuodoissa joissa yrittäjä jakaa taloutensa yhtiön kanssa saattaa olla isompi riski, mutta myös enemmän liikkumavaraa mitä tulee varojen käyttöön verrattuna yhtiömuotoihin joissa yrittäjä ei jaa taloutta yrityksen kanssa, joissa on pienempi riski mutta enemmän byrokratiaa. Lopulta yrittäjän luonteella ja arvoilla on suurin merkitys yhtiömuodon valintaan.</p>	
Avainsanat:	Kirjallisuustutkimus, yhtiömuoto, yrittäjä, tallitoiminta, kannattavuus
Sivumäärä:	30
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	16.12.2020

Contents

1	Inledning och problemformulering	6
1.1	Syfte	6
1.2	Avgränsningar	7
2	Metod	7
2.1	Validitet och reliabilitet	7
2.2	Kvantitativ och kvalitativ metodik	8
2.3	Val av metod	9
3	Stallverksamhet	9
3.1	Regleringar	9
3.2	Utgifter	11
4	Bolagsformer	12
4.1	Firma	12
4.1.1	<i>Vinstutdelning och beskattning för enskilda näringsidkare</i>	13
4.2	Öppet och kommanditbolag	14
4.2.1	<i>Grundandet av öppna- och kommanditbolag</i>	14
4.2.2	<i>Bolagsmännens ansvar och skyldigheter</i>	15
4.2.3	<i>Vinstutdelning och beskattning i öppna och kommanditbolag</i>	16
4.3	Aktiebolag	17
4.3.1	<i>Grundandet av aktiebolag</i>	18
4.3.2	<i>Vinstutdelning och beskattning i aktiebolag</i>	19
4.4	Andelslag	22
4.4.1	<i>Grundandet av andelslag</i>	22
4.4.2	<i>Andelslagets uppbyggnad</i>	23
4.4.3	<i>Vinstutdelning och inkomstbeskattning i andelslag</i>	24
5	Diskussion och slutsats	25
5.1	Diskussion	25
5.2	Slutsats	26
	Källor	27
	Bilaga – Intervju med stallföretagare	30

1 INLEDNING OCH PROBLEMFÖRMULERING

Stallverksamhet är verksamhet som omfattar vad som helst som har med stall att göra. Detta innebär att det finns en hel del olika sätt att utöva stallverksamhet, till exempel genom att ha en ridskola, hyra ut ett par boxar på ens hemmastall som en sidobusiness eller kanske driva ett stall med femtio boxar och två ridhus. Oberoende av i vilken skala verksamheten drivs finns det vissa faktorer som är lika för alla. Alla har att göra med hästar och deras uppställning. Hästar är djur som inte kan ta hand om sig själv i vårt samhälle och kräver därför en viss omvårdnad som är till viss del bestämd med lagar. De är även stora vilket innebär att de kräver mycket mark och äter en hel del. Dessa faktum påverkar till en stor del kostnaden av uppehållet av en häst vilket i sin tur påverkar kunderna. I och med att redan det normala månatliga uppehållet av en häst utan några överlopps veterinär- eller träningskostnader lätt går upp till över 700€ kan en kund vars häst får oväntade hälsoproblem plötsligt även ha stora ekonomiska problem (Ratsuhevosen omistamisen kustannuksia 2020). Ifall kunden har betalningssvårigheter får inte stallföretagaren enligt finska djurskyddslagen 4.4.1996/247 kap. 2 5§ 1 mom. ändå överge hästen, vilket leder till att företagaren är tvungen att fortsätta sköta djuret tillsvidare även om kunden inte betalar stallhyran. Man kan i värsta fall med hjälp av domstolsbeslut auktionera hästen för att få tillbaka inkomsten för de förlorade månaderna, men det kan ta tid och under tiden är stallägaren tvungen att fortsätta sköta hästen (Heinonen 2010). Det är med andra ord viktigt att välja rätt bolagsform för att det finns många även oväntade scenarion utöver den dagliga verksamheten som ska beaktas.

1.1 Syfte

Syftet med detta arbete är att utreda vilken bolagsform som är lönsammast för att driva mellanstor stallverksamhet i Finland genom att göra en litteraturstudie angående de olika bolagsformernas vinstutdelning och beskattning samt beakta utgifterna en stallverksamhet kan ha.

Frågor som detta arbete ämnar svara på är;

1. Vilken bolagsform är lönsammast för att driva mellanstor stallverksamhet i Finland?
2. Hur påverkas företagaren av bolagsformen?

1.2 Avgränsningar

Arbetet fokuserar på de delar av lagar och texter som är relevanta för verksamheten på en årlig nivå, inte sådant som gäller i specialfall som till exempel försäljning av ett bolag. Arbetet sammanfattar också endast de delar av lagar som anknyter till stallverksamhet för hästar, då vissa lagar befattar förutom hästar och stallverksamhet även många andra djur och aspekter av jordbruk.

Med mellanstor stallverksamhet syftar detta arbete på stallverksamhet som omfattar 10-20 boxplatser på en gård.

2 METOD

Då man vet vad man vill undersöka och varför man vill undersöka det är det aktuellt att bestämma sig för hur man ska undersöka det. Metod innebär just det – vilka verktyg ska man använda sig av för att komma fram till möjligast pålitliga svar? I denna del förklaras de mest centrala begreppen inom forskningmetodik.

2.1 Validitet och reliabilitet

Innan man börjar läsa om de olika metoder som finns måste man vara bekant med de begrepp som är grunden för en lyckad studie. Ett av dessa är validitet. Validitet beskriver hur relevant en undersökning är och påverkas bland annat av datainsamlingsmetoden och hur man väljer att använda informationen man samlat in. En forskare kan öka på

undersökningens validitet till exempel genom att vara noggrann i sina mätningar samt förklara ingående hur de olika besluten och analyserna gjorts. (Holme & Solvang 1997)

Ett annat begrepp som är viktigt när man ska utföra en forskning är reliabilitet. Reliabilitet beskriver hur pålitlig en undersökning är. Reliabilitet och validitet går inte hand i hand, med andra ord är en forskning med hög reliabilitet inte nödvändigtvis väldigt valid och vice versa. Reliabilitet påverkas bland annat av tid och forskarens egna objektivitet. Ifall forskaren är säker på att komma fram till en viss slutsats finns det risken att forskaren omedvetet påverkar undersökningen, speciellt vid kvalitativa undersökningar. För att öka reliabiliteten av en undersökning kan forskaren till exempel satsa på utrustning av hög kvalitet samt jämföra sina resultat med liknande undersökningar för att se ifall de avviker drastiskt från tidigare undersökningar. (Holme & Solvang 1997)

2.2 Kvantitativ och kvalitativ metodik

Forskningsmetodik indelas traditionellt i två olika kategorier; kvantitativ och kvalitativ metodik. Kvantitativa forskningsmetoder är fakta som lätt går att mäta och jämföra, till exempel hur hårt en bil kör (km/h) eller hur många procent av Finlands befolkning är under 25 år gamla. Som medel i kvantitativa forskningsmetoder används bland annat enkäter och det är ofta lättare att framställa resultaten i olika tabeller än vad det skulle vara med resultat från kvalitativa forskningsmetoder.

Kvalitativa forskningsmetoder kräver mera diskussion/tolkning och mer förberedelse än de mer svartvita kvantitativa metoderna. Intervjuer samt observationer är vanliga kvalitativa metoder. Kvalitativa undersökningsämnen kunde till exempel vara varför folk skiljer sig eller vad som får barn att känna sig mobbade. De kräver med andra ord ett mer ingående grundarbete i och med att det är lättare att omedvetet påverka resultaten av forskningen. Samma gäller med diskussionen/tolkningen av resultaten – på grund av att resultaten sällan är konkreta siffror måste forskaren vara noga med att själv hållas objektiv och inse att risken för mänskliga misstag ökar. (Holme & Solvang 1997)

2.3 Val av metod

En litteraturstudie är en forskningsmetod där man använder sig av färdigt tillgänglig information för att sammanfatta och analysera något i anknytning till en specifik forskningsfråga. Jag har valt att använda denna metod på grund av att det flesta bolag med stallverksamhet är ojämförbara i en studie av denna skala. Det som gör bolagen ojämförbara för detta ändamål är att det finns stora skiljaktigheter i antingen själva verksamheten, till exempel ett stall kan bedriva ridskola medan ett annat endast hyr ut boxplatser för privathästar, eller så kan verksamheterna finnas på olika områden i landet, vilket även kan ha en stor inverkan på utgifterna för ett stall. Att hitta stall med inte bara likadana förutsättningar utan som även har valt olika bolagsformer är osannolikt.

Det är ändå viktigt att få en bild över de huvudsakliga utgifterna för ett bolag med mellanstor stallverksamhet för att veta vad allt som ska beaktas med tanke på lönsamhet. På grund av detta har jag valt att även göra en intervju då det inte finns lättare tillgänglig information om detta i finska omständigheter.

3 STALLVERKSAMHET

Alla bolag har inkomster och utgifter. Då man driver stallverksamhet är huvudsakliga inkomsten stallhyran, det vill säga hyran kunden betalar för att få ha sin häst att stå i stallet. I stallhyran ingår det i allmänhet alltid grovfoder och strömedel, men det kan även ingå kraftfoder och olika tjänster, beroende på stallet och kundens egna önskemål. Stallets utgifter varierar beroende på hurdana tjänster man vill erbjuda sina kunder.

3.1 Regleringar

För att driva stallverksamhet måste man naturligtvis ha ett stall av något slag. Enligt statsrådets förordning om skydd av hästar 10.6.2010/588 ska följande krav uppfyllas i ett stall;

1. Inomhushöjden ska alltid vara minst 2,2 meter, men också tillräckligt högt för att kunna multiplicera hästens mankhöjd med 1,5.
 - Belysning, bärande konstruktioner med mera beaktas inte vid mätningen.
 - Beroende på hästens storlek ska boxens minimiarea vara 4-9m².
2. Boxarnas mellanvägg ska vara tillräckligt hög och ändamålsenlig för att skydda hästarna från att skada varandra.
3. Golvet i boxarna får inte vara halt eller på andra sätt orsaka risk för skador bland hästarna.
4. Inre ytorna i stallet ska vara av sånt material att det lätt kan rengöras och desinfekteras samt inte vara behandlade med medel som kan vara giftiga för hästarna.
5. Stallets gångar, utrustning och anordningar måste vara placerade eller skyddade så att det inte utgör en risk för hästarna.
6. Ventilationen ska vara tillräcklig för att hästarna inte ska behöva andas in skadliga mängder av damm eller skadliga gaser. Det får inte heller bli för fuktigt i stallet.
7. Belysningen, temperaturen och ljudnivån i stallet ska vara lämplig.
 - Hästarna får inte konstant utsättas för buller som överstiger 65 decibel.

Det ska finnas minst en ledig "sjukbox" för varje påbörjad grupp av tio hästar ifall hästarna bor i grupp. "Sjukboxen" behöver inte nödvändigtvis vara en box, bara det är ett utrymme som kan värmas upp vid behov och där man kan sköta en häst ifred från de andra hästarna. (10.6.2010/588)

Paddockar och beten ska vara tillräckligt stora, miljön och terrängen lämplig för hästar. Faktorer som påverkar detta är hästarnas antal, ras, storlek, kön, ålder och hur aktiva de är. Paddockar och beten ska ha lämpliga stängsel för hästarna. Stängslet för hästar får inte vara taggråd och måste vara lättupptäckbart av hästarna. Inhägnaden får inte ha för trånga hörn och ska vid behov ha skydd emot dåliga väderförhållanden. (10.6.2010/588)

Varje stall måste även ha ett lagringsställe för stallgödsel, även kallat "gödselstad". Detta regleras genom statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling 18.12.2014/1250. I förordningen står följande;

“Syftet med förordningen är att förebygga och minska utsläpp som härrör från användning, lagring och hantering av stallgödsel och i 2 § avsedda andra gödselindustri samt från djurproduktion i ytvatten, grundvatten, mark och luft.” (18.12.2014/1250 1§ 2 mom.)

Det ovanstående innebär att man med förordningen ämnar minska och förebygga förorening som orsakas av stallgödsel. På grund av detta finns det vissa krav på hur hanteringen av stallgödsel sköts, som till exempel att man i regel inte får lägga en gödselstad, rasthag eller utfodrings- och dricksplats på grundvattenområden, områden som översvämmas, mindre än 50 meter från vattendrag eller brunn för hushållsvatten eller källa och inte heller mindre än 25 meter från ett utfallsdike eller rännil.

En gödselstad ska också beräknas ha kapacitet för minst 12 månaders stallgödsel. Avvikelse för detta kan accepteras ifall stallgödsel ges till någon som har möjlighet att ta emot den och kan dra nytta av den eller ifall den kan lagras hos någon annan. Gödselstaden skall vara vattentät och gjord på ett sätt som försäkrar att inte någon vätska från stallgödsel kommer ut i miljön då man hanterar det. Detta innebär att grunden ska vara tillräckligt hård för att inte fara sönder då maskiner som hanterar gödseln rör sig över den. (18.12.2014/1250)

3.2 Utgifter

För att utreda hurdana utgifter ett stall kan ha intervjuades en enskild näringsidkare. Firman har drivit en mellanstor stallverksamhet i över tre år och har därmed en bra helhetsbild över den dagliga verksamheten och oväntade utgifter, men ändå i relativt färskt minne hurdana förväntningar en ny företagare kan ha och hur dessa inte alltid uppfylls.

Firman hyr en gård med boningshus, tre stall, ett ridhus samt en relativt stor maskinpark. Till gården hör det även ca fem hektar betesmark och hagar. Firman har inga fastanställda

men får hjälp av sina kunder med mindre sysslor som till exempel att göra kvällsstell. Hyran är stallets ända fasta kostnad.

De rörliga kostnader som orsakas av hästarna är hö, strö, kraftfoder, tömning av gödselstaden samt el (värme och belysning). Det finns även rörliga kostnader som orsakas av underhållet av gården, bland annat små reparationer, trädgårdsunderhåll och bränsle för maskinerna.

Trots att det uppkommer oväntade kostnader i form av saker som går sönder och måste repareras är det ändå hyran, ströet och höet som är största utgifterna. Även arbetskraften är en stor utgift även om arbetet främst sköts av näringsidkaren själv.

Då företagaren frågades ifall hen har några råd för andra som kan tänka sig ge sig in i stallverksamhet var svaret att det är en annorlunda livsstil som kräver ständigt med jobb men som kan göras lättare genom att ordna stallet så att det är lättskött. Det lönar sig även att litet välja sina kunder då en del kan kännas ”jobbiga”.

4 BOLAGSFORMER

Valet av bolagsform påverkar verksamheten på flera sätt, bland annat hur man betalar lön och vilka avdrag man får göra i beskattningen. En blivande företagare har skäl att läsa in sig på dessa för att kunna få den maximala nyttan av sitt företag.

4.1 Firma

Som enskild näringsidkare (även kallat ”firma”) bär företagaren personligt ansvar över ekonomin, det vill säga all vinst men även alla skulder överförs direkt på företagaren. Det är ett enkelt sätt att komma igång ifall man som företagare driver en liten verksamhet i och med att det inte krävs något egentligt startkapital för att grunda en firma, den enda kostnaden är anmälan till patent- och registerstyrelsen som kostar 60–110€ beroende på ifall man gör registreringen elektroniskt eller i pappersform. Dessutom har en firma rättighet att föra enkelbokföring istället för dubbelbokföring. Enkelbokföring är en lätt

lösning för en firma som inte har alltför mycket kvitton att hålla reda på i och med att företagaren då själv kan sköta bokföringen. I allmänhet brukar man ändå rekommendera att anställa någon som kan ta hand om bokföringen ifall verksamheten bedrivs som en huvudsyssla då det i såna fall ofta rör sig om så pass mycket kvitton att det kräver alltför mycket tid från själva verksamheten att hålla koll över bokföringen. I dessa fall kan det även vara lättare att föra dubbelbokföring, men detta kräver också någon som kan sin sak. (Toiminimi 2020)

4.1.1 Vinstutdelning och beskattning för enskilda näringsidkare

En firma delar ekonomi med företagaren vilket innebär att en enskild näringsidkare inte kan lyfta lön från sin firma. Då företagaren lyfter pengar från firman kallas det ”privatuttag” på grund av att det räknas som en del av firmans beskattningsbara inkomst. Vinsten som en firma gör beskattas därmed också som en del av företagarens personliga kapital- och förvärvsinkomst. (Uttag och privat bruk av pengar 2020)

Beskattningsbara inkomsten räknas genom att först subtrahera firmans utgifter ur inkomsterna. Ifall resultatet är positivt räknas tidigare års förluster bort och ifall resultatet ännu efter det är positivt dras det bort ytterligare 5% som kallas ”företagaravdrag”. Det överblivna resultatet är det som slutligen delas in i förvärvs- och kapitalinkomst. Kapitalinkomsten beräknas i allmänhet på följande sätt;

$$(\text{Nettoförmögenhet} + 30\% \text{ av betalda löner}) * 0,2 = \text{Kapitalinkomst}$$

Företagaren kan även ansöka om att ha antingen 10% eller 0% i kapitalinkomst och inte alla enskilda näringsidkare har utomstående anställda så formeln för kapitalinkomst kan variera. Utomstående anställda innebär all arbetskraft förutom företagaren själv, maken/makan eller barn under 15 år (dessa tre jobbar för privatuttag). Den resterande 80-100% räknas då som förvärvsinkomst. (Näringsverksamhetens nettoförmögenhet 2020)

I Finland är skatteprocenten på förvärvsinkomst fullständigt progressiv medan skatten på kapitalinkomst är en fast 30% upp till 30 000€ och allt som överskrider 30 000€ beskattas med 34%. (Näringsverksamhetens nettoförmögenhet 2020)

En del firmor kan även vara skyldiga att betala mervärdesskatt (även kallat ”moms”. Alla firmor är dock inte moms-skyldiga. En firma är moms-skyldig ifall omsättningen överstiger 10,000€, därför är det väldigt viktigt att under första verksamhetsåret uppskatta omsättningen noga i och med att moms faktureras från kunden. Ifall firman måste betala moms i efterhand för att man underskattat omsättningen kan det bli svårigheter för firman. (Momsfri affärsverksamhet 2020)

4.2 Öppet och kommanditbolag

Öppna bolag fungerar med samma princip som enskilda näringsidkare, det vill säga är inte en skild juridisk person utan delar ekonomi med grundarna av bolaget. Öppna och kommanditbolag har till skillnad från firmor alltid minst två grundare. Ifall antalet bolagsmän minskar så att det endast finns en kvar och man inte hittar en till bolagsman inom ett år ändras bolaget till en firma. Öppna bolag har ansvariga bolagsmän medan ett kommanditbolag måste ha minst en tyst bolagsman. En bolagsman behöver inte nödvändigtvis vara en fysisk person utan även ett företag kan utgöra en bolagsman. (Yritysmuodot 2020)

4.2.1 Grundandet av öppna- och kommanditbolag

Till skillnad från enskilda näringsidkare krävs det mer byråkrati i ett öppet eller kommanditbolag i och med att det är fler involverade i verksamheten. Enligt lagen om öppna bolag och kommanditbolag 29.4.1988/389 ska bolagen ha ett bolagsavtal som anger åtminstone följande uppgifter;

- | |
|--|
| <ul style="list-style-type: none">- Bolagets namn- Bolagets hemkommun i Finland- Bolagets verksamhetsområde- Bolagsmännen |
|--|

De ovannämnda uppgifterna är de uppgifter som står i lagen att måste finnas men det kan även finnas skäl att lägga vissa grundregler för hur bolaget ska fungera och till exempel

skriva ner bolagets räkenskapsperiod. Det är även möjligt att ”gå emot” lagen om öppna och kommanditbolag på vissa punkter, förutsatt att de egna reglerna står i bolagsavtalet. Bolaget bör registreras inom tre månader från undertecknandet av bolagsavtalet eller så förfaller bolaget. Grundarens insats behöver inte nödvändigtvis vara kapital utan den kan även vara ens arbetsinsats eller i form av en vara.

4.2.2 Bolagsmännens ansvar och skyldigheter

Ett kommanditbolag följer långt samma lagstiftning som öppna bolag, med skillnaden att ett kommanditbolag måste ha minst en ”tyst bolagsman”, det vill säga en bolagsman som står för en del av kapitalet men har ingen rätt att fatta beslut som bolagsman. En tyst bolagsman kan däremot ta emot en post inom bolaget som ger ett visst ansvar, men är ändå inte på samma sätt personligen ekonomiskt bunden till kommanditbolaget. (29.4.1988/389)

Motsatsen till tysta bolagsmän kallas ansvariga bolagsmän och är de som fattar besluten för ett kommanditbolag. Ansvariga bolagsmän bär ansvar över de beslut de fattat med hela sin egendom, inte endast det som de investerat i företaget. I kommanditbolag bär endast de ansvariga bolagsmännen personligt ansvar för bolagets skulder vilket betyder att de tysta bolagsmännen endast mister det kapital som de investerat i bolaget men deltar inte i förlusten ett bolag kan göra. (29.4.1988/389)

Bolagsmännen i både öppna- och kommanditbolag har konkurrensförbud, vilket innebär att alla bolagsmän måste ge sitt godkännande ifall en av bolagsmännen vill åta sig något som kunde anses konkurrera med bolaget. Detta gäller även de tysta bolagsmännen i ett kommanditbolag på grund av att de har tillgång till konfidentiell information gällande bolaget. (29.4.1988/389)

I allmänhet kan varje ansvarig bolagsman fatta självständiga beslut gällande företaget, med undantag då det gäller att avvika från bolagets ursprungliga verksamhetsområde då det krävs samtycke av varje bolagsman. Alla ansvariga bolagsmän har även förbuds rätt, det vill säga rätten att motsätta sig ett beslut som någon annan bolagsman har fattat. (29.4.1988/389)

På grund av att alla ansvariga bolagsmän är personligt ansvariga för bolagets skulder kan borgenären kräva betalning för skulder som angår bolaget av vilken som helst ansvarig bolagsman. Om någon bolagsman har privata skulder kan dock borgenären endast kräva den andelen som motsvarar bolagsmannens insats i bolaget. (29.4.1988/389)

4.2.3 Vinstutdelning och beskattning i öppna och kommanditbolag

Lagen om öppna bolag och kommanditbolag 29.4.1988/389 säger att när det gäller vinstutdelning ska alla bolagsmän först få ut ränta enligt räntelagens 3 § 2 moment, på sin insats vid räkenskapsperiodens början. Ifall bolaget inte gjort tillräckligt med vinst för fulla andelar delas den ut enligt storleken på bolagsmännens diverse insatser. Ifall det består vinst efter att ha betalat räntan delas återstoden av vinsten jämnt mellan de ansvariga bolagsmännen. De tysta bolagsmännen tjänar med andra ord bara räntan. Ifall man avtalat annat i bolagsavtalet är det det man kommit överens om i bolagsavtalet som stämmer. Ifall man endast avtalat om hur vinsten eller förlusten ska delas gäller samma princip för både vinst och förlust. Bolagsmännen får lyfta sina vinstandelar efter bokslutet, förutsatt att den inte behövs för att fylla en brist i hans avtalade bolagsinsats. Då bolaget gör förlust dras andelen från bolagsmännens bolagsinsatser. I kommanditbolag delas förlusten mellan de ansvariga bolagsmännen.

I bolagsavtalet kan bolagsmännen bestämma hur de vill sköta utdelningen av pengar. I och med att öppna och kommanditbolag fungerar med samma princip som enskilda näringsidkare är det möjligt att lyfta privatuttag men då det är frågan om flera bolagsmän kan det vara skäl att diktera i bolagsavtalet hur man får lyfta pengar ur bolaget. (29.4.1988/389)

Beskattningen för öppna och kommanditbolag följer långt samma princip som enskilda näringsidkare - i och med att bolagsmännen delar ekonomi med bolaget beskattas bolagets vinst från bolagsmännens privata ekonomi istället för att beskattningen skulle ske från företaget direkt till skattemyndigheterna. Detta sker i praktiken på följande sätt;



Bolaget utövar verksamhet som leder till beskattningsbar inkomst, vilket i sin tur delas på bolagsmännen. Skatten på bolagsmännen delas enligt deras inkomstandel, det vill säga de bolagsmän som får mer inkomst ur bolaget betalar även mera skatt. I kommanditbolag bestäms ofta de tysta bolagsmännens andel först och resten delas på de ansvariga bolagsmännen. Bolagsmännen betalar sedan inte bara sina privata skatter utan även sin andel av bolagets skatter. Ifall bolaget har flera förvärvskällor kan inte resultatet från en förvärvskälla komplettera en annan förvärvskällas förlust. Skatten beräknas annars lika som hos enskilda näringsidkare – med 5% företagaravdrag, i regel utgör 20% av förvärvsinkomsten kapitalinkomst och samma skattesats på kapitalinkomst. (Avoim yhtiö ja kommandiittiyhtiö 2016)

4.3 Aktiebolag

Ett aktiebolag består av aktier, som kan ägas av en eller flera människor eller företag. Det är sin egna juridiska person och därmed bär alltså inte ägaren eller ägarna personligt ansvar över varken vinst eller förlust. Detta innebär att ägare i aktiebolag, till skillnad från en firma, öppet bolag eller kommanditbolag, inte vid konkurs mister något annat än det de investerat i företaget.

Det finns två olika aktiebolag – publikt och privat aktiebolag. Skillnaden på dessa definieras i aktiebolagslagen 21.07.2006/624 såhär;

”Värdepapper i ett privat aktiebolag får inte tas upp till handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (278/2012). (14.12.2012/756)”

Detta betyder i praktiken det att man endast får föra öppen handel om värdepapper i publika aktiebolag (som t.ex. på börsmarknaden). Eftersom att stallverksamhet traditionellt inte växer till såna proportioner att det kunde föras handel om det på börsmarknaden fokuserar detta arbete på privata aktiebolag.

4.3.1 Grundandet av aktiebolag

För att grunda ett aktiebolag krävdes det tidigare ett startkapital på minst 2500€, men detta ändrades i juli 2019 då lägre gränsen för att grunda ett aktiebolag i Finland slopades. Det finns däremot även här kostnader för att registrera företaget hos patent- och registerstyrelsen, vilket kostar 275–380€ för ett aktiebolag, beroende på ifall man gör anmälan elektroniskt eller i pappersform. (Osakeyhtiö 2019)

Då man grundar ett aktiebolag ska man ha ett avtal om bolagsbildning och en bolagsordning. I avtalet om bolagsbildning ska det framgå följande;

- **Datum för avtalet**
- **Alla aktieägare och antalet aktier aktieägaren tecknar**
- **Priset för varje aktie (teckningspris)**
 - Teckningspriset kan även betalas med apportegendom ifall avtalet tillåter det men egendomen måste vara värd minst lika mycket som teckningspriset i pengar och kan inte vara i form av arbete/tjänst.
- **När aktierna ska betalas**
- **Bolagets styrelseledamöter**

Bifogat eller sammanslutet till avtalet om bolagsbildning ska det förekomma bolagsordningen, som innehåller åtminstone följande uppgifter;

- **Bolagets namn** (varje form ifall det planeras användas på flera språk)
- **Bolagets hemkommun i Finland**
- **Bolagets verksamhetsområde**

Förutom denna info ska även bolagets räkenskapsperiod ingå i antingen avtalet om bolagsbildning eller i bolagsordningen. (21.7.2006/624)

Alla aktier i ett aktiebolag är lika värda och medför samma rättigheter om inte bolagsordningen säger annat. (21.7.2006/624)

Ett aktiebolag kräver en styrelse på minst 3 personer. Ifall styrelsen har mindre än 3 personer bör det finnas en reservmedlem. Man måste inte vara myndig för att grunda ett aktiebolag men en minderårig kan inte sitta i styrelsen eller fungera som verkställande direktör för företaget. Ett aktiebolag kan även ha en verkställande direktör och ett förvaltningsråd men på grund av att stallverksamhet traditionellt är småskaligt och endast innefattar en eller två ägare tänker inte detta arbete gå in på dessa roller i ett aktiebolag. (21.7.2006/624)

Bolagsstämma ska hållas högst 6 månader efter räkenskapsperiodens slut. På bolagsstämman ska man fastställa bokslutet, användning av vinst, ansvarsfrihet för styrelsen, val av styrelse samt möjligen välja revisor och gå igenom andra ärenden som enligt bolagsordningen ska tas upp under bolagsstämman. Det är möjligt att hålla ytterligare bolagsstämma ifall det anses nödvändigt eller står i bolagsordningen. (21.7.2006/624)

4.3.2 Vinstutdelning och beskattning i aktiebolag

Vinstutdelningen i aktiebolag kan även kallas dividend. Enligt aktiebolagslagen 21.7.2006/624 finns två sätt aktiebolag kan dela ut dividend på;

1. Vanlig vinstutdelning

- Aktieägare med minst 10% av alla aktier kan kräva på bolagsstämman att minst hälften av räkenskapsperiodens vinst (efter avdrag som inte får delas ut) betalas som dividend till aktieägarna.
- Dividenden får inte överstiga 8% av bolagets egna kapital
- Dividend kan även betalas ”in natura”, dvs. i annan form än pengar (t.ex. aktier)

2. Vinstutdelning ur fond med fritt eget kapital

- Allt kapital utom aktiekapitalet, uppskrivningsfonden, omvärderingsfonden och fonden för verkligt värde räknas som fritt eget kapital.

Förutom dessa två sätt kan bolagets medel utbetalas genom;

1. Minskning av aktiekapital

- Företaget kan välja att minska aktiekapital genom att bland annat dela ut det till aktieägarna.

2. Förvärv och inlösen av egna aktier

- Företaget vill köpa tillbaka sina egna aktier.

3. Upplösning och avregistrering av bolaget

- Då ett företag upplöses har aktieägaren rätt att få den del av företagets nettotillgångar som motsvarar aktieägarens andel i företaget, förutsatt att bolagsordningen inte strider mot detta.

4. Gåvor

- Företaget kan ge gåvor ”för ett allmännyttigt eller därmed jämförbart ändamål”
- Gåvornas kostnad får inte påverka företagets ställning eller övriga omständigheter.

Lik alla andra bolagsformer i Finland som har ekonomisk vinst som syfte måste även aktiebolag betala inkomstskatt. Aktiebolag är sin egna juridiska person, vilket innebär att det är företaget som betalar inkomstskatt, inte grundaren eller grundarna av företaget. (Inkomstbeskattning av aktiebolag och andelslag 2020)

Aktiebolag måste räkna ut sin beskattningsbara inkomst skilt för varje förvärvskälla. De flesta aktiebolag kan ha två förvärvskällor – förvärvskälla för näringsverksamhet och

förvärvskälla för jordbruk. Undantaget för denna regel är allmännyttiga aktiebolag, bostadsaktiebolag samt ömsesidiga fastighetsaktiebolag som även kan ha en personlig förvärvskälla. Den personliga förvärvskällan innebär all verksamhet som inte är näringsverksamhet eller jordbruk. Resultatet för en förvärvskälla räknas genom att subtrahera avdragbara utgifter från skattepliktiga inkomster. Ifall ett företag gör förlust kan denna dras av från beskattningsbara inkomsten i tio år framåt, förutsatt att inkomsten är från samma förvärvskälla som förlusten. I allmänhet kan detta inte göras ifall över 50% av aktierna säljs till nya ägare efter att förlusten skett. Skattesatsen för inkomstskatt i aktiebolag är 20%.(Inkomstbeskattning av aktiebolag och andelslag 2020)

Bolagets nettoförmögenhet räknas genom att subtrahera företagets skulder från tillgångarna. Aktiens jämförelsevärde och matematiska värde baserar sig på nettoförmögenheten. Jämförelsevärdet för aktien får inte överstiga 50% mer än föregående års jämförelsevärde. Innan man beräknar jämförelsevärdet dras räkenskapsperiodens dividend av från nettoförmögenheten. Aktiens matematiska värde påverkar hur beskattningen indelas i kapitalinkomst samt förvärvsinkomst på fysiska personer och dödsbon som utdelats dividend. Ifall aktiebolaget äger en bostad där aktieägaren bor eller om aktieägaren lyft ett delägarlån skall värdet på dessa subtraheras från nettoförmögenheten innan det matematiska värdet räknas. Annars räknas värdet på följande sätt;

$$\frac{\text{Nettoförmögenhet}}{\text{Antalet aktier på marknaden}} = \text{Aktiens matematiska värde}$$

Dividenden räknas i delägarrens beskattning det året då den kan lyftas, inte det året själva vinsten förtjänats. Ifall dividenden betalats i annan form än pengar (in natura) beskattas den på samma sätt men enligt värdet egendomen haft vid det tillfället då dividenden betalats ut. Ifall dividenden återkallas efter att aktieägaren kunnat lyfta den beskattas den i aktieägarens beskattning på grund av att aktieägaren ändå haft möjligheten att lyfta dividenden.(Beskattning av dividendinkomster 2020)

Förutom den traditionella inkomstskatten betalar företag som har över 50000€ i beskattningsbar inkomst även rundradioskatt. Skatten för rundradion är 140€ adderat med 0,35% av den andel beskattningsbar inkomst som går över 50000€. Alla företag med över

10000€ i omsättning är även moms-skyldiga, det vill säga skyldiga att betala mervärdesskatt. (Inkomstbeskattning av aktiebolag och andelslag 2020)

4.4 Andelslag

Ett andelslag är en bolagsform som ofta liknas med en förening. Ursprungligen har andelslag grundats för att stöda dess medlemmars ekonomi genom att erbjuda tjänster och förmåner istället för att vara deras huvudsakliga inkomstkälla, men numera är det även tillåtet för andelslag att ha som syfte att sträva efter ekonomisk vinst. Andelslag är sin egna juridiska person så delägarna ansvarar inte för andelslagets skulder med sin personliga ekonomi. Det finns även börsandelslag men detta arbetet fokuserar på privata andelslag i och med att det är osannolikt att stallverksamhet skulle bli så omfattande att det skulle noteras på börser. (14.6.2013/461)

4.4.1 Grundandet av andelslag

För att grunda ett andelslag måste man ha ett avtal om andelslagsbildning. Avtalet ska undertecknas av alla som äger andelar eller aktier och ska innehålla följande information;

1. Datum för avtalet
2. Stiftande medlemmar och de andelar de tecknar
3. Andelarnas teckningspris
4. När andelarna ska betalas
5. Styrelseledamöter för andelslaget

Räkenskapsperioden för andelslaget ska framkomma i antingen avtalet eller stadgarna för andelslaget. Stadgarna ska innehålla åtminstone namnet för andelslaget, dess ”hemkommun” samt verksamhetsområdet. Namnet skall förekomma i alla de former man planerar att använda det. (14.6.2013/461)

4.4.2 Andelslagets uppbyggnad

För att bli medlem i ett andelslag efter att det grundats ska personen söka medlemskap skriftligen av styrelsen och ifall styrelsen godkänner medlemskapet börjar medlemskapet direkt, om inte stadgarna bestämmer annat. En medlem har även rätt att lämna ett andelslag då den vill, men måste meddela om det skriftligt till en styrelseledamot. Ett andelslag har i sin tur rätten att utesluta en medlem ur andelslaget ifall denne inte uppfyllt sina skyldigheter som medlem. Uteslutningen bestäms av styrelsen och måste meddelas om skriftligt till medlemmen som ska uteslutas minst en månad innan beslutet ska göras. (14.6.2013/461)

Ett andelslag kan ha både andelar och aktier. Skillnaden mellan dessa är att andelar kan sägas upp medan aktier måste säljas. Stadgarna i ett andelslag kan även diktera att vissa andelar eller aktier har olika rättigheter. Om en andel eller aktie ägs av flera personer kan de bara utöva sina rättigheter som ägare genom en företrädare. En andel eller aktie innebär inte automatiskt rösträtt för andels- eller aktieägaren. Medlemmar kan fatta beslut som hör till andelsstämman i andelslag även utan att ha en stämma förutsatt att beslutet är enhälligt. Beslutet måste registreras och undertecknas av minst två medlemmar ifall det finns fler än en medlem i andelslaget. (14.6.2013/461)

Andelsstämman ska ordnas minst en gång om året, senast sex månader efter räkenskapsperiodens slut. I andelsstämman ska det diskuteras och fattas följande beslut;

- Fastställandet av bokslutet
- Användning av överskott
- Ansvarsfrihet för styrelseledamöter
- Val av styrelseledamöter och andra möjliga poster ifall det finns skäl för det
- Andra ärenden som ska behandlas på andelsstämman

Ifall en medlem vill ta upp ett ärende på andelsstämman ska ärendet presenteras skriftligen till andelsstyrelsen i tillräckligt god tid för att det ska hinna tas upp i stämmokallelsen. Andelsstyrelsen ska bestå av en till fem ordinarie ledamöter. Ifall det finns mindre än tre styrelseledamöter ska det finnas reservledamot. (14.6.2013/461)

4.4.3 Vinstutdelning och inkomstbeskattning i andelslag

Vinsten i andelslag kallas i allmänhet för överskott, men om ett andelslag i sina stadgar har bestämt sitt syfte som att bereda vinst kan de kalla sitt överskott för vinst och underskottet förlust. (14.6.2013/461)

Enligt lagen om andelslag 14.6.2013/461 kan andelslag betala ut medel genom att;

1. Betala ut överskott eller medel från en fond från det fria egna kapitalet
 - Man får endast betala ut överskott till medlemmarna som det är inskrivet i stadgarna, annars sker utdelningen i förhållande till hur medlemmarna använder andelslagets tjänster.
2. Betala tillbaka en andel
3. Minska på aktie- eller andelskapital eller reservfonden
4. Inlösa eller anskaffa egna andelar eller aktier
5. Upplösning och avregistrering av andelslaget
6. Gåvor
 - Gåvor får endast delas ut till allmännyttiga ändamål.

Beskattningen för andelslag fungerar annars precis som för aktiebolag, förutom att andelslag har en till detalj, nämligen att ifall en ny medlem tecknar mera andelar än vad de medlemmar som funnits tidigare haft sammanlagt får andelslaget inte längre dra av de förluster de haft inom tio år, vilket de annars skulle få göra. (Inkomstbeskattning av aktiebolag och andelslag 2020)

5 DISKUSSION OCH SLUTSATS

5.1 Diskussion

Ett företag som driver stallverksamhet har många direktiv att följa då det förutom de ekonomiska direktiven även finns stränga direktiv på hurdana levnadsförhållanden hästar ska ha. Det gäller att hålla koll på de olika regleringarna ifall man inte vill ha böter eller i värsta fall till och med djurhållningsförbud eller fängelse (4.4.1996/247). Förutom det faktum att en stallföretagare bör hålla sig uppdaterad gällande regleringar skall man också beakta kostnaderna för en stallverksamhet, speciellt det faktum att en stor del av utgifterna kommer från att antingen hyra eller äga en gård och är därmed fasta. Detta innebär att även om kostnaderna för till exempel strö och hö minskar i och med färre uppstallade hästar är även intäkterna mindre. Även stallbyggnadernas konstruktion kan inverka på värmekostnader, vilket i längden kan ha en stor betydelse speciellt ifall stallet står halvtomt. På grund av att stallföretagande kan vara relativt oberäkneligt med tanke på att uppehållet av redan en häst kan ta en stor del av kundens månatliga inkomst är det speciellt viktigt att inse risken med stallföretagande. Å andra sidan är sannolikheten att man tjänar ens medelmåttigt med pengar på att driva stallverksamhet liten på grund av de höga kostnaderna även för företagaren.

Det finns två huvudsakliga aspekter att överväga då man väljer bolagsform – den ekonomiska och den gällande makt. Vill man dela ekonomi med företaget eller vill man att företaget är sin egna juridiska person? Då man delar ekonomi med företaget kan man göra privatuttag utan att ge någon egentlig orsak och man kan göra privatuttag även om företaget gör förlust. Ifall man delar ekonomi får man även göra företagaravdrag innan beskattning. Å andra sidan finns det en risk att företagaren i värsta fall måste förklara personlig konkurs, medan företag som är sin egna juridiska person inte påverkar företagarens personliga ekonomi även om företaget skulle gå under. Företag som inte delar ekonomi med företagaren kan inte dela ut obegränsat med vinst, men företagaren kan lyfta lön även om företaget inte gör vinst. Företag med frångående ekonomi får dock inte göra företagaravdrag i och med att företagen beskattas skilt från företagaren.

Med maktaspekt syftas det här till den beslutsfattande delen av ett företag. Beroende på hur man väljer att bygga upp sitt företag kan man ha antingen mera eller mindre makt. En enskild näringsidkare får ensam göra alla beslut medan medlemmarna i ett andelslag inte nödvändigtvis har någon beslutanderätt överhuvudtaget. I öppna och kommanditbolag måste delägarna ha stort tillit till varandra då de flesta beslut kan fattas ensam utan att konsultera de andra delägarna även om allas personliga ekonomi är bunden till företaget. I andelslag och aktiebolag ska det finnas en styrelse som kan fatta besluten. Man kan besluta relativt mycket i företagets diverse grundande avtal och ordningar, så detta problem är lättlost ifall man sätter litet extra tanke bakom detta redan vid grundandet av ett företag.

En synvinkel som inte har fått mycket uppmärksamhet i detta arbete är ifall det skulle vara möjligt att grunda ett andelslag som driver stallverksamhet utan att ha maximal ekonomisk vinst som sitt syfte, utan skulle fungera på ett liknande sätt som andelslag traditionellt har fungerat – med syfte att erbjuda tjänster och förmåner för de medlemmar som hör till andelslaget. Detta skulle dock kräva sin egna studie för att veta hur det kunde fungera i praktiken.

5.2 Slutsats

Val av bolagsform påverkas mycket av hurdan verksamhet företagaren ämnar driva och ifall verksamheten endast består av uppstallning av hästar eller ifall det även finns några andra tjänster som företagaren vill erbjuda. De centrala begreppen att ta i beaktande är vilken nivå av risk en företagare är bekväm med samt hurdan finansiell struktur företagaren upplever att passar hen och hens planer. Det som påverkar mest valet av bolagsform är slutligen företagarens egna personlighet och värderingar.

KÄLLOR

Aktiebolagslag 21.7.2006/624, 2019, Finlex.fi.

Tillgänglig: <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20060624?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=aktiebolag> Hämtad: 09.12.2020

Avoin Yhtiö Ja Kommandiittiyhtiö, 2016, Verohallinto.

Tillgänglig: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/avoin-yhtio-ja-kommandiittiyhtio/> Hämtad: 08.12.2020

Beskattning av dividendinkomster, 2020, Skatteverket.

Tillgänglig: https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/47901/osinkotulojen-verotus/ Hämtad: 09.12.2020

Djurskyddslag 4.4.1996/247, 2019, Finlex.fi.

Tillgänglig: <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1996/19960247> Hämtad: 10.12.2020

Heinonen, J., 2010. *Tallinpitäjän Oikeudet ja Velvollisuudet*. Suomen Hevosnomistajien Keskusliitto Ry.

Tillgänglig: <https://www.shkl.net/wp-content/uploads/2016/06/tallinpit%c3%a4j%c3%a4n-oikeudet-ja-velvollisuudet.pdf> Hämtad: 07.12.2020

Holme, I. and Solvang, B. (1997). *Forskningsmetodik*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, 360 s.

Inkomstbeskattning av aktiebolag och andelslag, 2020, Skatteförvaltningen.

Tillgänglig: <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/om-foretagsbeskattningen/inkomstbeskattning/aktiebolag-och-andelslag/skatte%C3%A5ret-2020/>

Hämtad: 09.12.2020

Lag om andelslag 14.6.2013/421, 2019, Finlex.fi.

Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2013/20130421#O6L26P10> Hämtad: 09.12.2020

Lag om öppna bolag och kommanditbolag 29.4.1988/389, 2016, Finlex.fi.

Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1988/19880389?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=kommanditbolag> Hämtad: 09.12.2020

Momsfri affärsverksamhet, 2020, Skatteförvaltningen.

Tillgänglig: <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/om-foretagsbeskattningen/momsbeskattning/momssatser/momsfri-aff%C3%A4rsverksamhet/>
Hämtad: 09.12.2020

Näringsverksamhetens nettoförmögenhet, 2020, Skatteförvaltningen.

Tillgänglig: <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/deklarera-och-betala/skattedeclaration/rorelseidkare-eller-yrkesutovare/n%C3%A4ringsverksamhetens-nettof%C3%B6rm%C3%B6genhet/> Hämtad: 08.12.2020

Osakeyhtiö, 2019, Suomen Yrittäjät.

Tillgänglig: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osakeyhtiö-317935#> Hämtad: 07.12.2020

Ratsuhevosen omistamisen kustannuksia, 2020, Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto Ry. Tillgänglig: <https://www.shkl.net/omistaminen/ratsuhevosen-omistamisen-kustannuksia/> Hämtad: 07.12.2020

Statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling 18.12.2014/1250, 2015, Finlex.fi. Tillgänglig: <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20141250?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=931%2F2000#P15> Hämtad: 10.12.2020

Statsrådets förordning om skydd av hästar 10.6.2010/588, 2013, Finlex.fi. Tillgänglig: <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20100588> Hämtad: 10.12.2020

Toiminimi, 2020, Yritä.fi. Tillgänglig: <https://xn--yrit-ooa.fi/toiminimi> Hämtad: 08.12.2020

Uttag och privat bruk av pengar, 2020, Skatteförvaltningen. Tillgänglig: <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/deklarera-och-betala/skattedeclaration/rorelseidkare-eller-yrkesutovare/uttag-och-privat-bruk-av-pengar/> Hämtad: 09.12.2020

Yritysmuodot, 2020, Yritä.fi. Tillgänglig: <https://xn--yrit-ooa.fi/yritysmuodot> Hämtad: 08.12.2020

BILAGA – INTERVJU MED STALLFÖRETAGARE

Intervju om utgifter för stallverksamhet

1. Berätta kort om verksamheten.

Började i maj 2017, det finns 16 boxplatser varav en box som rymmer 2 unghästar. Anläggningen består av tre stall, manege och ca 5ha bete.

2. Hyr eller äger du gården?

Gården är på hyra, i hyran ingår boningshus och tre stallbyggnader, manege, ha-
gar, beten samt en relativt stor maskinpark.

3. Arbetar du ensam eller anställer du någon?

Främst ensam, men har hjälp av mina kunder att göra tex kvällsstell.

4. Vilka kostnader orsakas av själva hästarna?

Hö, strö, kraftfoder, el (värme, belysning), tömning av gödselstack.

5. Hurdana kostnader orsakas av underhållet för gården?

Små reparationer, slitage, trädgårdsunderhåll, bränsle för maskiner, tjänster som måste köpas så som reparatörer mm.

6. Vilka är verksamhetens största utgifter?

Strö och hö och hyran och arbetskraften.

7. Finns det några oväntade kostnader för verksamheten?

Jo hela tiden, saker går sönder och måste repareras.

8. Vad skulle du ge för råd för någon som ska börja driva egen stallverksamhet?

Var beredd på att jobba hela tiden, de är en annorlunda men kiva livsstil, ordna stallet så att det är lättskött, välj trevliga kunder och kasta ut jobbiga!!